

Studiedag Flexibele leerwegen

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Programma

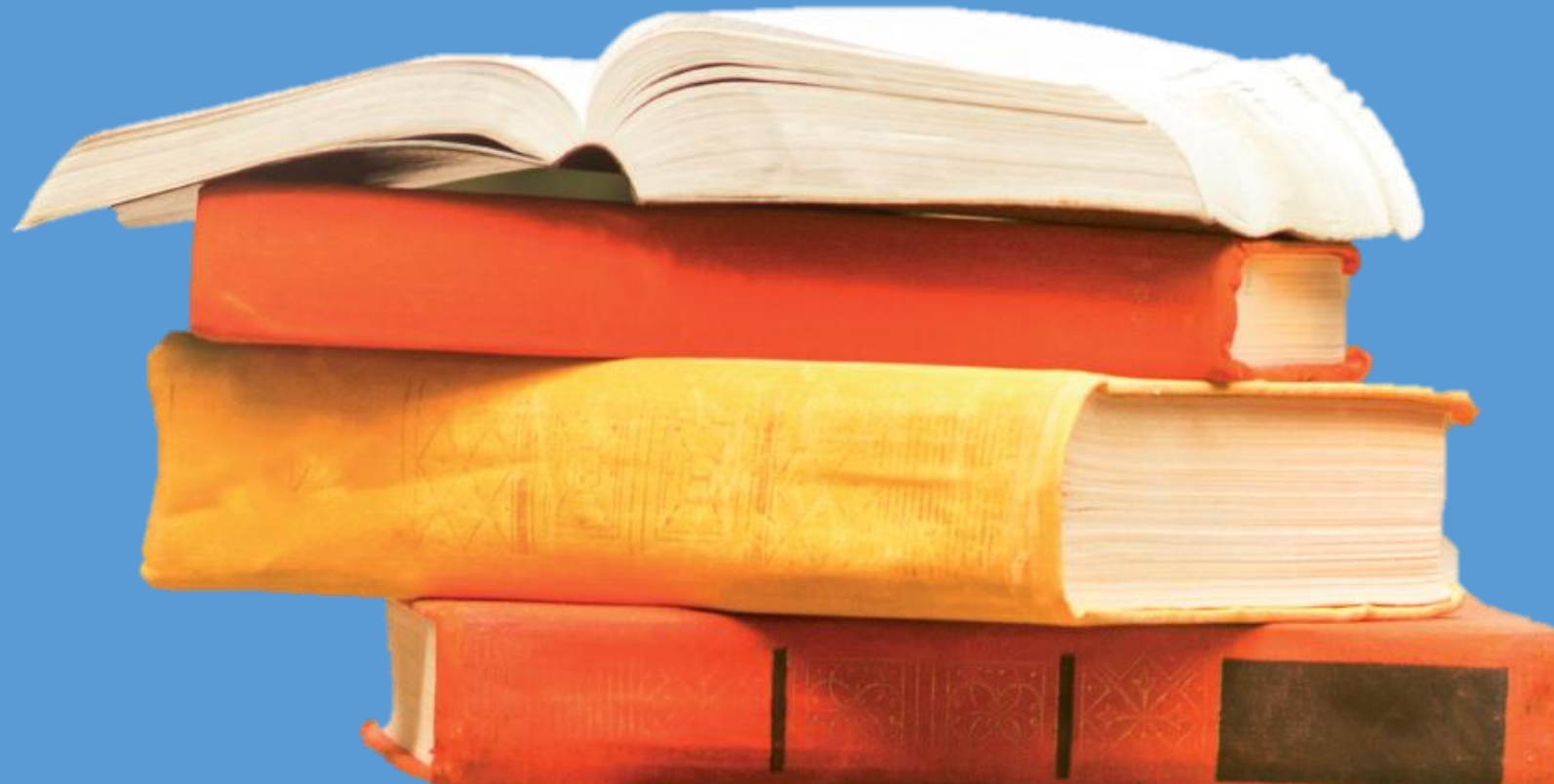
- ▶ 14u00-14u10: Verwelkoming door Katrien Bonneux
- ▶ 14u10-14u50: Onderzoeksresultaten Flexibele leerwegen
- ▶ 14u50-15u20: Scholieren aan het woord
- ▶ 15u30-16u30: Workshops

FLEXIBELE LEERWEGEN

Machteld Vandecandelaere
Naomi Van den Branden
Goedroen Juchtmans
Margo Vandenbroeck
Bieke De Fraine

Studiedag 20 oktober 2016

Leerwegen

Organisatorische component

Inhoudelijke component

Leerwegen in het basisonderwijs

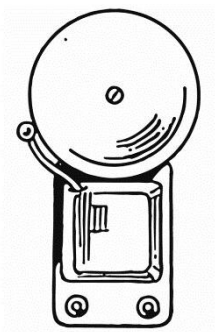

Leerwegen in het secundair onderwijs

3e graad			
VJ*	Se-n-Se	VJ*/Se-n-Se	7de Spec. Jr.
ASO	TSO	KSO	BSO
ASO	TSO	KSO	BSO
2e graad			
ASO	TSO	KSO	BSO
ASO	TSO	KSO	BSO
1e graad			
2e leerjaar		BVL	
1A		1B	

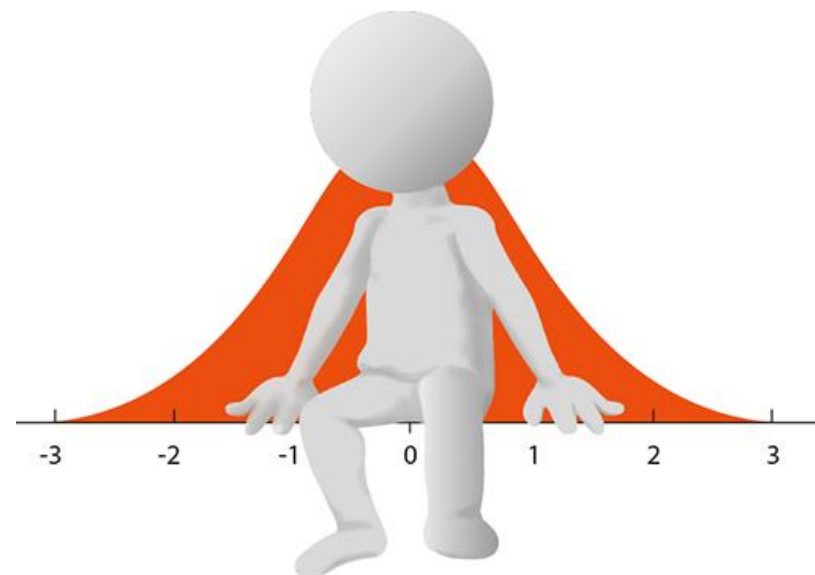
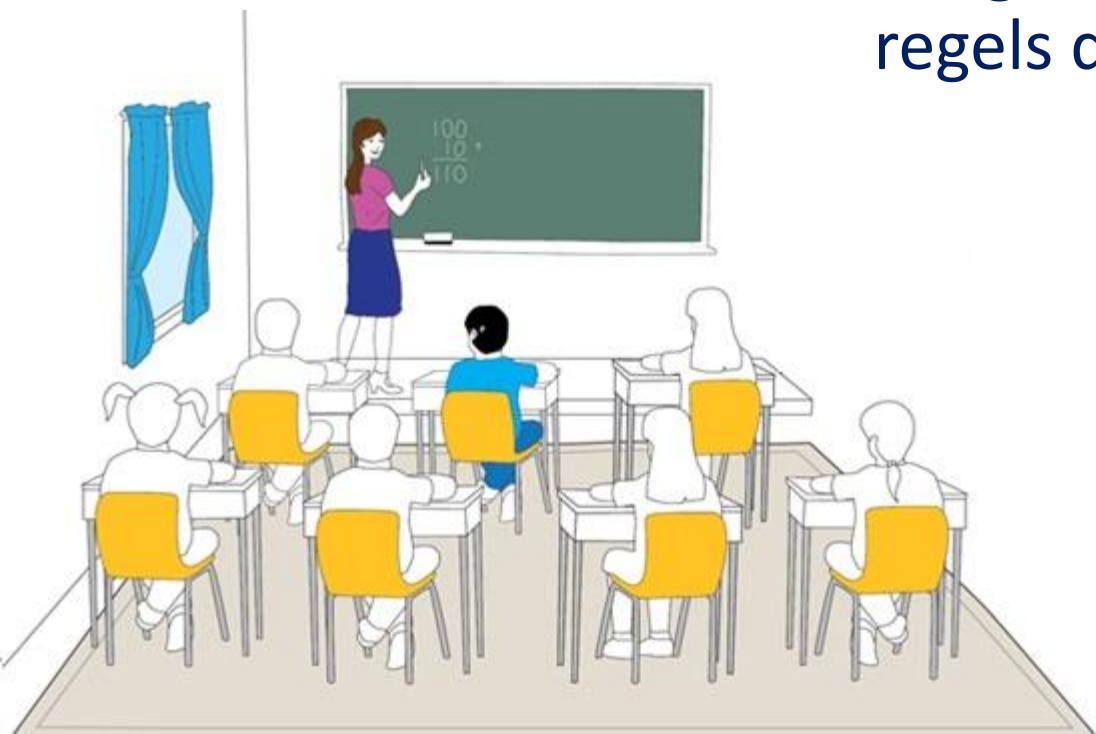
Leren en werken

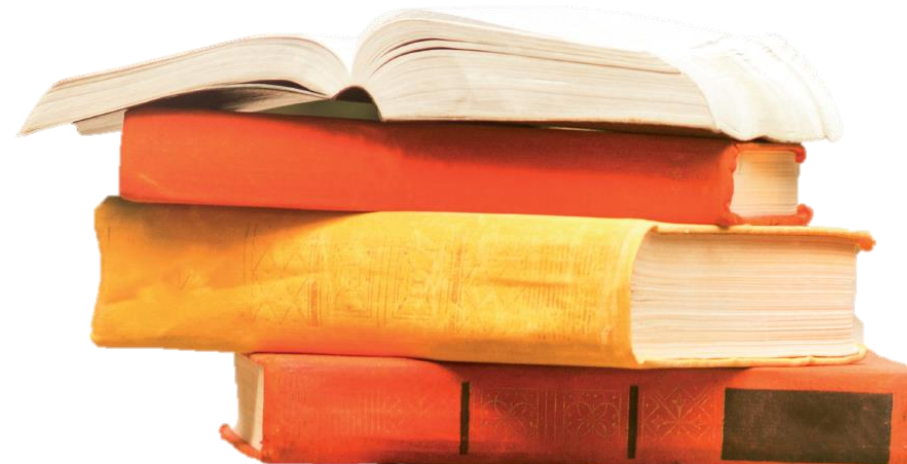

Grammar of schooling

“regulerende structuren en regels die leren en instructie organiseren”

Waarom flexibele leerwegen?

Pijnpunten in het Vlaamse onderwijs

Buitengewoon onderwijs

Zittenblijven

Watervalloopbanen

Vroegtijdig schoolverlaten

Spijbelen

Maatschappelijke ontwikkelingen

Diversiteit

Individualisering

Maatschappelijke ontwikkelingen

Child-deficit

Universal design for learning

Segregatie

Integratie

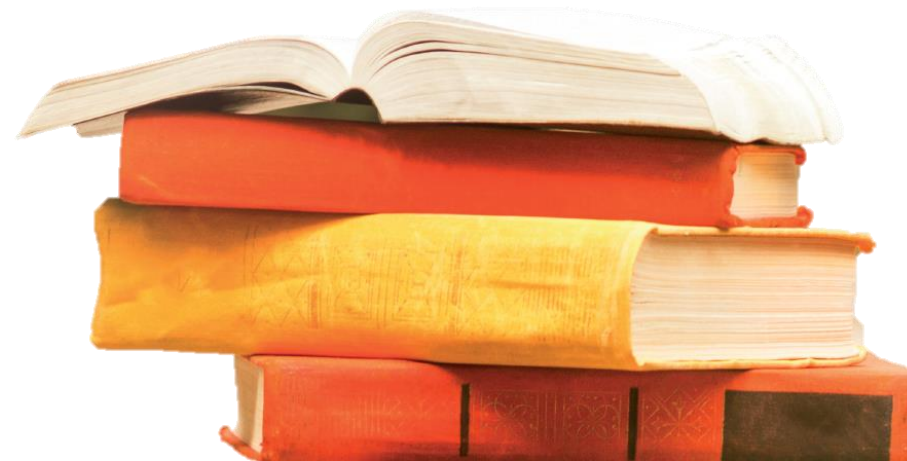

Inclusie

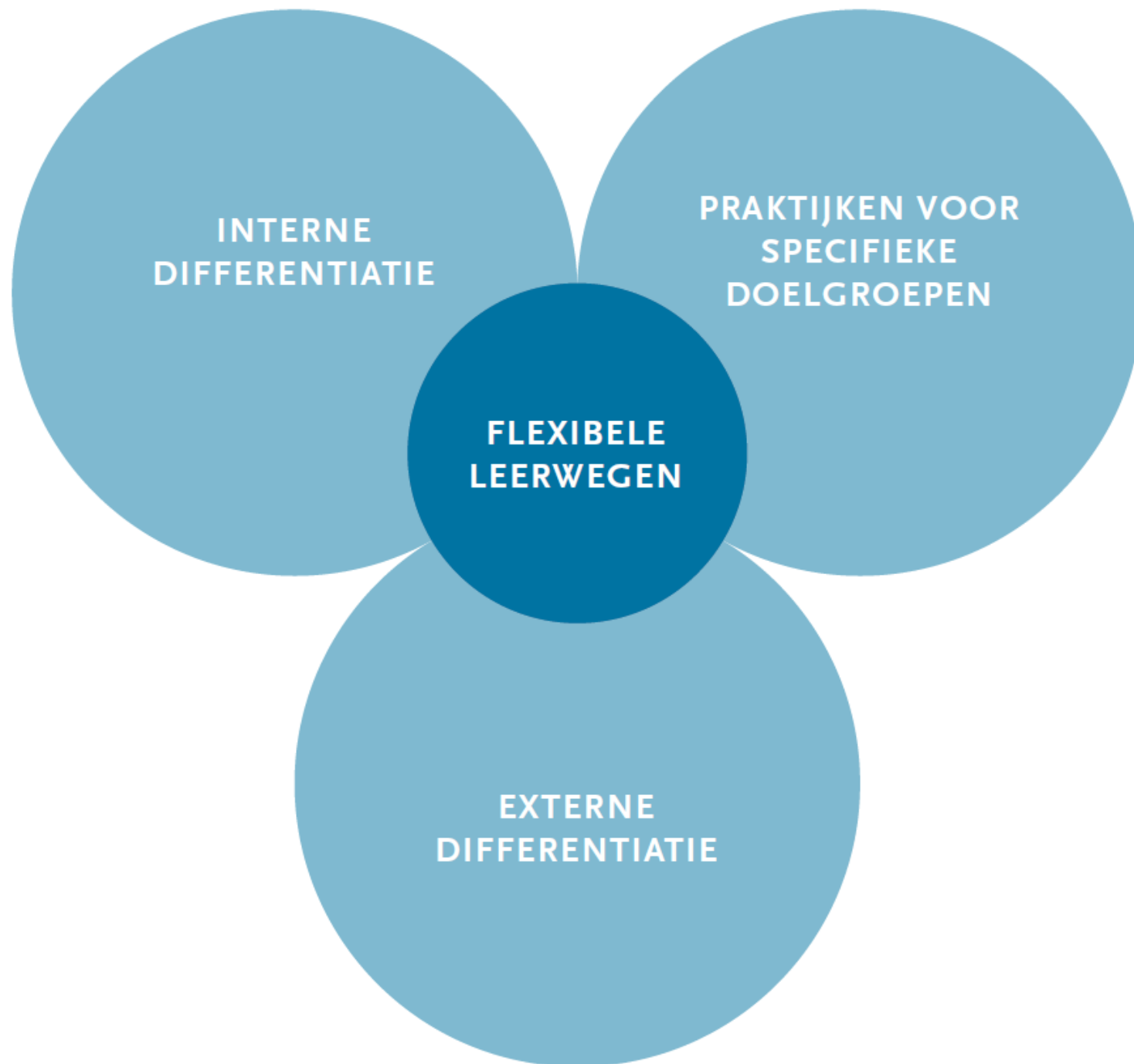
*Hoe kunnen we er voor zorgen dat leerlingen
samen aan boord blijven?*

Welke flexibele leerwegen?

Flexibele leerwegen

*Flexibiliteit in wat, hoe, wanneer, waar en met wie er geleerd wordt,
binnen het gemeenschappelijk curriculum,
en met het oog op maximale ontplooiingskansen voor alle leerlingen.*

Multileeftijdsklassen

1

BIJENEILAND
JUF MARTINE

2/3

BLUBJESEILAND
JUF SANDRA

4/5/6

MEGA-EILAND
MEESTER GUY

2/3

VLINDEREILAND
JUF TINEKE

4/5/6

SUPERHELDENEILAND
MEESTER JORDY

4/5/6

FANTASIA-EILAND
JUF EVI

Multileeftijdsklassen

School-niveau	Kleuterschool				Lagere school					
Leerjaar	Ko	K1	K2	K3	L1	L2	L3	L4	L5	L6
Benaming leefgroep			Appel & Gaudí		Margritte		Calder		Van Eyck	
		Dalí		Matisse		Warhol		Permeke		
	Da Vinci	Van Does-burg			Mondri-aan					

Klas- & leeftijdoverschrijdende niveaugroepen

1A

**JUF
EVY**

2A

**JUF
MARTINE**

3A

**JUF
TINEKE**

4A

**JUF
BRIGITTE**

5

**MEESTER
JORDY**

6

**MEESTER
GUY**

1B

**JUF
HILDE**

2B

**JUF
KIM**

3B

**JUF
SANDRA**

4B

**JUF
JAQUELINE**

Externe differentiatie secundair onderwijs

- Graadevaluatie
- Modulair onderwijs
- Structureel ingebouwde uren remediëring / verdieping / verbreding
- Flexibele uurroosters & bundelen van vakken

Flexibele uurroosters & bundelen van vakken

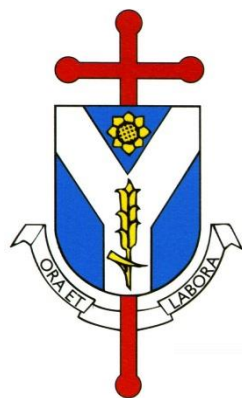
Praktijken specifieke doelgroepen

- Niveauwerking voor specifieke doelgroepen
- Doorstroom na tekorten
- Studieduur
- Vrijstellingen

Kindercampus Mijn School

Flexibele leerwegen realiseren op school

- Praktijken uit andere scholen zijn ontstaan in specifieke context, dus niet zonder meer kopieerbaar.

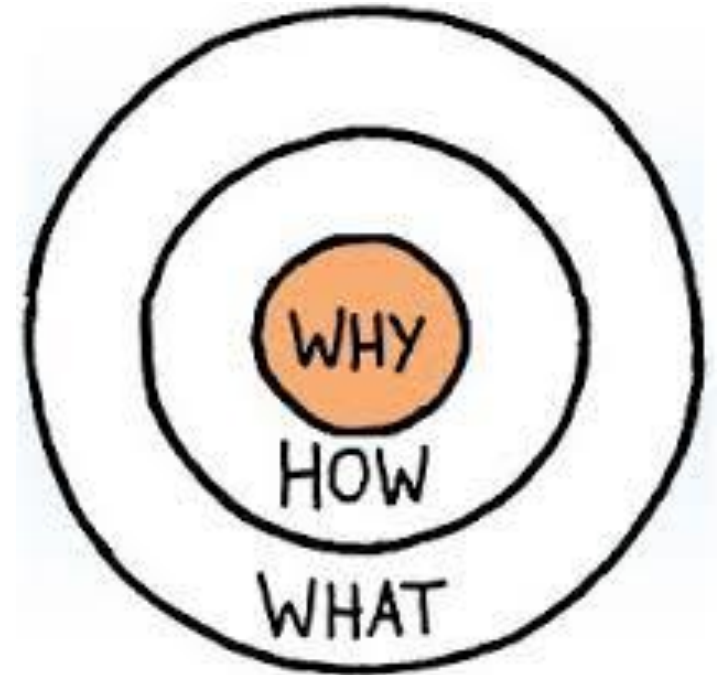
Twee belangrijke ontstaanscontexten voor flexibele leerwegen:

- Flexibele leerwegen als uitgangspunt
- Flexibele leerwegen als antwoord op (groeierende) diversiteit in de school

Flexibele leerwegen realiseren op school

Noodzakelijke randvoorwaarde: ontwikkelen en expliciteren van visie

- Directeurs of andere voortrekkers nemen vaak initiatief tot visie-ontwikkeling
- Grammar of schooling in vraag gesteld:
Cf. sense of urgency (Kotter)
- Drijfveer: maximale ontplooiingskansen geven aan ALLE leerlingen –leerling als vertrekpunt

Flexibele leerwegen realiseren op school

Hoe de neuzen in dezelfde richting krijgen?

- 1) Schoolcontext is bepalend
- 2) Participatief proces
- 3) Via kleine, concrete stappen gedragenheid doen groeien
- 4) Cruciale rol van directie en beleidsvoerend vermogen

Flexibele leerwegen realiseren op school

Specifieke organisatiestructuur

- Infrastructuur
- Financieel beleid
- Tijdsindeling

Flexibele leerwegen realiseren op school

Passende competenties bij leraren

- Open mindset
- Differentiatiecompetenties
- Creativiteit
- Teamspirit

Valkuilen flexibele leerwegen

- Draagkracht schoolteam
 - Strategieën in het omgaan met diversity-efficiency dilemma
 - Vrees voor 'zorgschool'
 - Samen tot aan de meet?
- Groepsgevoel
- Gebrek aan kennis over mogelijkheden en koudwatervrees om grammar of schooling in vraag te stellen

MACHTELD VANDECANDELAERE | NAOMI VAN DEN BRANDEN
GOEDROEN JUCHTMANS | MARGO VANDENBROECK | BIEKE DE FRAINE

FLEXIBELE **LEERWEGEN**

INSPIRATIEGIDS VOOR
BASISONDERWIJS
EN SECUNDAIR ONDERWIJS

LANNOO
CAMPUS

Scholieren aan het woord

- ▶ Wat flexibele leerwegen voor Seppe De Pauw en Lina Georgieva betekenden

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Praktische info

▶ WS 1: *Basisschool Sint-Camillus*:

Differentiëren en talentgericht werken → 5A23

▶ WS 2: *Basisschool De Toverberg*:

Trapklassen en niveaugroepwerking → G52

▶ WS 3: *Middenschool Kindsheid Jesu*:

Werken met vlinderleraren in flexibele trajecten → G53

▶ WS 4: *Atheneum MXM*:

Flexibele trajecten op maat → G02

▶ WS 5: Het opzetten van een ondersteuningstraject voor scholen → G03

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING